

PROFESORUL NEGOIȚĂ

Marin ANDREICA¹
marinandreica@gmail.com

Nu știu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la profesorul Negoită, la anii de facultate (Cibernetica economică, ASE) în care mi-a predat Teoria Reglării Automate (1972), parcă îmi tresaltă și acum inima de bucurie. Adeseori re trăiesc emoțiile cu care urmăream prelegerile profesorului Negoită “scufundați” în conținutul cursului și captivați total de tematică și de expunerea sa. Practic, trăia fiecare frază, gesturile îi erau sincronizate cu mecanismele pe care le desena pe tablă, regulile de funcționare erau atât de logice încât regretam că nu toate regulile din economie, predate la diferite cursuri, au logica celor de pe tablă. Cursul ar fi trebuit să se desfășoare timp de un an dar, la începutul iernii, domnul profesor Negoită a plecat în străinătate. Am avut bucuria să continuăm acest curs cu un alt mare profesor: Vlad Ionescu de la Politehnica din București.

La terminarea facultății (1974), fiind repartizat la Institutul Central pentru Conducere și Informatică din București, l-am reîntâlnit pe profesorul Negoită în calitate de *cercetător* și de șef al Laboratorului de Modelare.

Aici am avut șansa să particip la seminariile organizate în cadrul laboratorului de modelare matematică a fenomenelor și activităților din economie și societate, iar mai târziu să lucrez în echipă cu o parte dintre membrii laboratorului. Seminariile pe care le-a condus domnul profesor Negoită și proiectele în care și-a antrenat colegii, asociate cu talentul și creativitatea acestora, au condus la *formarea unei adevărate școli* în domeniu. În plus, cercetătorul Negoită a organizat cel mai puternic grup de cercetare în domeniul mulțimilor vagi și i-a invitat pe cei mai performanți cercetători în domeniu în România, pentru a-și expune creațiile. În toți acei ani, atitudinea sa a fost deschisă, luminoasă și optimistă.

Acest grup a adus lumină în rezolvarea modelelor de optimizare liniară de dimensiuni mari prin experimentarea tehnicilor de optimizare flexibilă. În acest mod, nopțile petrecute pentru a identifica incompatibilită-

---

¹ Prof. univ. dr., Academia de Studii Economice.

țile dintre restricțiile modelului de optimizare a zonării producției agricole (mii de variabile și restricții) s-au transformat în amintire.

Cine poate să uite Congresul Mondial de Cibernetică (1975) de la București organizat în incinta ASE, avându-l drept co-președinte pe C.V. Negoită? În cadrul aceluși congres s-a stabilit o secțiune distinctă pentru multimi fuzzy, secțiune care a fost inclusă și în următoarele congrese.

Mai târziu, deși profesorul Negoită a ales să-și continue cariera pe alte meridiane geografice, nu și-a uitat țara. Am continuat să corespundez în acei ani cu domnia sa, chiar dacă, pe atunci, acest lucru “nu era recomandabil” (dar nici interzis în mod expres). În acest mod eram informat și invitat la marile congrese internaționale care se organizau, primeam documentație care cuprindea ultimele realizări în spațiul mulțimilor fuzzy, precum și articole despre România pe care dânsul le scria, în publicațiile din SUA, în limba română.

După 1989, am fost onorat să-l revăd în calitate de *scriitor*, prilej cu care mi-a evocat proiecțiile rezultatelor cercetărilor științifice ale domniei sale în plan social, reușind să integreze realități în spațiul vagului și al *pullback*-ului.

Omul Negoită te privea cu o curiozitate nedisimulată căutând lucruri ascunse pe care nu le-ai rostit încă sau care nu credeai că merită spuse, nefiind suficient de “decantate”. Te ducea către granița dintre idei inovative și frământările cotidiene, încercând să înțeleagă dacă merită să investească în tine sau nu. Două coordonate erau esențiale în colaborarea cu domnia sa: timpul, pe care nu era dispus să-l irosească, și cuvintele, pe care le folosea cu zgârcenie și din care voia să obțină “scânteia” pentru ceea ce-l interesa. Și de asta sunt sigur! Știa întodeauna ce vrea din interacțiunea cu oamenii.

Ceea ce m-a nedumerit cel mai mult în ultimii ani este faptul că a reușit să intre în universul doctoranzilor de la filologie și să se regăsească la baza unor judecăți de valoare emise de aceștia pe suportul gândirii științifice ale profesorului. Iată că un om care “inventariază” cuvintele, căutând cea mai scurta frază pentru a-și exprima opiniile, este în joncțiune cu maestrul cuvintelor care pentru o idee găsec un noian de meandre de exprimare. Dacă aș mai avea vârsta începuturilor, aș zice că este firesc să stea între femei deoarece, prin dezvoltarea mulțimilor vagi, le-a “eliberat” din corsetul logicii bivalente în care erau grupate femeile: frumoase sau urâte. Or, tocmai acest adevăr suprem – fiecare femeie este frumoasă în felul ei –

își găsește reflectare în spațiul fuzzy deoarece ce este mai vag de definit decât mulțimea femeilor frumoase? Poate că vagul se îngemănează cu conceptul de *pullback* în logica doctoranzilor fiindcă, înaintea marilor încercări ale vieții în care apar puncte de inflexiune sau chiar de cotitură, ce face omul mai întâi? Face un pas înapoi și-și analizează direcțiile viitoare de evoluție raportându-se la sistemul său de valori. Cu alte cuvinte, sistemul de referință la care se raportează în delimitarea evoluției viitoare, inclusiv a corecțiilor ulterioare, va fi unul interior. Cum ar fi ca atunci când ești într-un mediu concurențial să-ți corectezi strategia de evoluție luând ca sistem de referință unul exterior care ar putea să-ți zădărnicească atingerea obiectivului? Profesorul Negoită este primul care semnaleză necesitatea corecției nu prin *feedback* ci prin *pullback* în astfel de cazuri.

Într-o altă viziune, *pullback*-ul explică generarea complexității și arată cum se poate face divizarea acesteia în componente.

Generalizând, putem afirma că întreaga operă a profesorului Negoită este un *pullback* care agreghează discursul lui pozitivist (lucrările științifice) cu discursul sau umanist (cărțile literare) relativ la sistemele umane, ca urmare a proprietății de universalitate a acestei metode.

Acum, scriind aceste gânduri despre profesorul Negoită, pentru a-l revedea în complexitatea statusurilor sale: de profesor, cercetător și scriitor, am fost nevoit să fac un *pullback* și să constat că deasupra tuturor stă *omul* Negoită care nu a uitat niciodată de țara sa.

Revenind la calitatea de profesor a domnului Negoită, deși timpul în care mi-a predat a fost relativ scurt, consider că mă număr printre norocoșii care pe parcursul anilor de studiu au întâlnit profesori pe care i-au îndrăgit foarte mult datorită exemplului de demnitate, dăruire și competență profesională, profesori cu o puternică personalitate, dublată de o temeinică pregătire, care au reușit să insufle respect și dragoste atât pentru materiile predate, pentru propriile persoane, cât și pentru meseria de profesor. Ați reușit să treceți, domnule Negoită, peste bariera invizibilă care trebuie impusă între profesori și studenți, ne-ați oferit și sfaturi utile și mai presus de toate ne-ați fost alături în fiecare clipă în care noi, aventurați pe meleagurile cunoașterii, căutam izvoare de lumină.

Fiecare vorbă rostită mi-a inspirat siguranță și mi-a indus certitudinea că alături de un profesor capabil, pot pași ușor spre reușită sigură.

Și fac aceste mărturisiri din tot sufletul, astăzi când am adunat peste patru decenii în învățământul superior în calitate de dascăl.

La mulți ani domnule profesor Negoț!

P.S. Aștept cu nerăbdare ceremonia conferirii de către ASE a titlului de Doctor Honoris Causa, titlu pe care-l meritați cu prisosință.